

Crònica

Hi ha vida més enllà de Gaudí

Maria Palau

L'espill de la porta principal de la Casa Felip té una bonica forma de gira-sol. Mirin de no passar per alt aquest detall, ni cap dels que hi ha en aquesta

residència modernista saturada d'ornaments, perquè ens xiuxiueja algunes coses del burgès que hi va viure, Manuel Felip. El gira-sol té fortes connexions amb la iconografia cristiana. I, a més, és una planta originària d'Amèrica. Per tots dos motius el senyor Felip la deuria voler representada a la seva llar, situada al carrer Ausiàs March, 20. Què dic representada: molt ben representada. Un gira-sol el rebia a l'entrada, però és que molts d'altres l'acollien en totes les estances de la casa. N'hi ha a pertot, en parets i sostres.

Si esperen que els expliquem ara qui era Manuel Felip s'enduran una decepció. No se'n sap pràcticament res. Sembla ser que va ser un industrial tèxtil que va fer fortuna en terres americanes, i que com a bon indià va voler fer ostentació de les seves riqueses a la finca que va manar construir el 1901 a l'arquitecte Telm Fernández i Janot, amb article a la Viquipèdia i referències en un parell de guies, però poca cosa més. Com és possible que Barcelona presumeixi tant de modernisme i ignori una base àmplia de creadors que potser no van ser els genis més requerits però sí que van fer obres molt interessants?

Hi ha vida més enllà de Gaudí. I de la Casa Batlló. La Casa Felip és un exemple extraordinari d'aquests tresors patrimonials més ocults. No és un museu, sinó un espai privat on, a més, hi ha gent que hi treballa: l'equip de la Fundació Vila Casas, que prou feina té a gestionar la seva xarxa de centres d'art de Barcelona i de l'Empordà. Però, de visitar-se, la Casa Felip es pot visitar, i tant que sí. Fins fa poc només un cop al mes, però ara ja un cop a la setmana gràcies al *savoir faire* de Cases Singulares, una petita empresa liderada per Laura Pastor i Bel Vallès que tracta el patrimoni

La vidriera d'Antoni Bordalba que banya el menjador de colors: és espectacular ■ ORIOL DURAN

com si fos casa seva. És a dir, amb delicadesa i mesura, perquè ningú convidat tot d'una a casa seva 5.000 persones. Elles ho fan tot a escala humana, amb grups reduïdíssims per no malmetre aquestes finques més fràgils del que el turisme de masses ens vol fer creure que poden suportar. No, no poden.

"El nostre model és un altre, el pol oposat a la invasió dels espais, i això no sempre s'entén perquè la majoria pensa en quantitat. Nosaltres fem primer de tot recerca sobre les cases perquè el que ens agrada és explicar històries: qui i com hi vivia, l'arquitecte que les va projectar, els artistes que les van decorar...", remarquen. A www.casesingulars.com trobaran els espais que obren al públic. Cada dia, de di lluns a diumenge, en poden visitar un de diferent: el Palauet Casades, la Biblioteca Arús, la Casa Rocamora, el Palau Baró de Qua-

La Casa Felip és una de les residències modernistes més desconegudes del patrimoni barceloní

dras... Fins ara el públic central d'aquest projecte era el ciutadà, però recentment s'ha tancat un acord amb Turisme de Barcelona per adreçar-se també al públic forà (amb visites en anglès). "Hi ha turista que ve a la ciutat per segona vegada i demana coses diferents, que no siguin les icones, que siguin més especials", indiquen Vallès i Pastor.

El dia que es pot visitar la Ca-

sa Felip és el divendres. I quina delícia. "Tothom té al cap el passeig de Gràcia però les millors residències modernistes de Barcelona es troben en aquesta zona de la dreta de l'Eixample", exclama l'industrial farmacèutic Antoni Vila Casas, que va impulsar una rehabilitació minuciosa de la finca quan la va adquirir, a mitjan anys noranta. Després hi va instal·lar les oficines de la seva fundació i, no cal dir-ho, va omplir les parets d'obres d'art de la seva immensa col·lecció de pintura i escultura catalana.

La Casa Felip és un pis principal de 400 m² on es van conxorxar els materials de luxe, com ara el marbre de Carrara, i el talent dels millors artesans del modernisme: Manuel Ballarí va fer meravelles amb la barana de forja de l'escalinata del portal de l'immoble; Joan Paradís, als esgrafiats del vestíbul; Lluís Bru, als mosaics del menjador... I Antoni

Bordalba, en un vitrall de deu metres, al menjador mateix (sense menystenir una llar de foc de Lambert Escaler que deixa sense respiració). La vidriera és impressionant: banya de colors l'estança sencera. Si coneixen la de la Casa Lleó Morera, d'Antoni Rigalt, aquesta els sorprendrà tant o més.

L'empresa Cases Singulares fa visites curoses en magnífics espais privats lluny de les icones

Si la part privada de la casa té aquesta categoria, imaginin-se la que té la part pública, allà on el senyor Felip i la seva esposa reben els convidats. El saló sembla de tot menys modernista. Té un aire afrancesat ben curiós, i per rareses les pintures que folren les parets, creades sobre pana, el teixit que suposadament fabricava Felip. Intenten fer joc amb algunes de les escultures contemporànies que atresora Vila Casas. Per exemple, les de Francesc Ruestes sobre els anhels de plenitud política de Catalunya. N'hi ha una que celebra la simbologia de la barretina amb un vermell encès. Ruestes va crear una sèrie de set barretines, i Vila Casas, catalanista de pedra picada, les hi va comprar totes. "Les he anat regalant als presidents de la Generalitat. A Carles Puigdemont encara no, però tot arribarà..."

A tocar del saló hi ha un oratori d'estil neogòtic que és una cucada, i amb això i els gira-sols pul·lulant per la casa queda clar que els Felip eren molt religiosos. Més enllà del seu bon gust, poca cosa més podem dir d'aquest burgès. No va tenir fills i les seves hereves van ser unes nebes. Durant sis dècades, la casa va anar canviant de mans i usos fins arribar a les més protectores de totes, les de Vila Casas. I que així es conservi.